

at selv om en Toldreform blev gennemført, kunde man dog ikke vente, at denne Regering fik en Lønningslov ført igennem. Jeg ønsker at fremhæve dette, for at det kan vides, at naar denne Sag strander, er det paa Grund af den Understrømning, for hvilken det ærede Medlem for Slagelse har gjort sig til Talsmand, og ingenlunde paa Grund af nogen Mangel paa Interesse hos Regeringen for Sagen.

S. Olsen: Det er en Udtalelse af min ærede Sidemand (Køedt), der foranlediger mig til at tage Ordet om det foreliggende Lovforslag. Han udtalte nemlig, at Socialdemokraterne her i Tinget særlig havde gjort det til deres Opgave at faa de Arbejderes Løn forbedret, der sortere under Staten. Jeg skal dertil bemærke, at det vilde være i høj Grad ensidigt af os, hvis vi krævede en bedre og passende Løn for Arbejderne og samtidig vilde stille os paa det Standpunkt, at 2 Kr. 19 Øre om Dagen var en passende Løn for dem, hvorom der her er Tale. Selv om man vil sige, at de aldrig arbejde om Søndagen, som det ærede Medlem for Frederiksborg (J. Hage) hævdede, kunne Socialdemokraterne ikke anse 800 Kr. fast Løn om Aaret for en passende Løn for en Embedsmand, naar de samtidig forlange, at Arbejderne skulle have mere i Løn. Det vilde være et ensidigt og efter min Mening uforsvarligt Standpunkt. Jeg for mit Vedkommende staar saaledes i denne Sag, at jeg kunde ønske, at Lovforslaget blev gennemført, ganske vist med nogle Forbedringer. I mangt og meget kan jeg slutte mig til de Antydninger, der i saa Henseende faldt fra det ærede Medlem for Slagelse, særlig hvad Toldmedhjælperne angaar. Deres Løn fastsættes paa de aarlige Finanslove, og i Motiverne til Lovforslaget er der af Finansministeren givet Forklaring over, hvor stor Summen er. Der er 74 Medhjælpere, og jeg mener, at den rette Maade at gribe Sagen an paa er, at man lader disse 74 gaa ind i Toldassistenternes Klasse og fastsætter deres Løn til 1000 Kr. Derved vilde der vindes en betydelig Lønningsforbedring for dem, uden at det Beløb, som Statskassen kom til at udrede, vilde blive uoverkommeligt. Det blev udtalt — jeg tror af det ærede Medlem for Tisted (Nørhave) —, at saa længe vore Skatteforhold ere ordnede saa slet, som de ere, er der ingen Anledning til at forbedre Embedsmændenes Løn. Dette faldt noget sammen med en Udtalelse fra en

anden æret Taler, vistnok min ærede Sidemand (Køedt), der udtalte, at der ikke var stor Grund til at tro, at det vilde lykkes Regeringen at faa gennemført Toldloven, og at der saa kun var ringe Haab for Toldembedsmændene om at faa deres Lønningsforhold forbedrede. Jeg kan ikke indse, at disse Ting staa i nogen Forbindelse med hinanden undtagen set fra et storpolitisk Standpunkt. Men saaledes mener jeg ikke, at man bør se Sagen, naar vi forhandle om, hvor meget en Arbejder — og Arbejdere kalder jeg ogsaa Embedsmændene, naar de bestille noget, og det er der en stor Del af dem, der maa, særlig i Toldtaten — skal have i Løn. Det kan jo godt være, at der inden for Toldtaten er en stærk Stemmning for at faa en mere frisindet og retfærdig Toldlov, end den, vi nu have. Toldembedsmændene ere uden Skyld i, at Toldloven ikke gaar igennem, ligesom de efter min Mening ere uden Skyld i de uheldige Skatteforhold. Man kunde vel nok fra en vis Side raisonnere saaledes, at man styrker enhver Regering, naar man giver dens Embedsmænd en Lønningsforhøjelse, men dette Standpunkt tror jeg er noget ensidigt. Det var maaske en Gang mere Tilfældet, end det er nu. Hvorfor skulde en Mand, fordi han er i Statens Tjeneste, ikke kunne hævde sin personlige Mening om politiske Forhold eller Statens Forhold i al Almindelighed? Det turde mere og mere blive almindelig erkendt, at en Mand, der er ansat i Statens Tjeneste, enten han nu er Højremand, Venstremand eller Socialdemokrat, bør have Ret til at hævde sine Anskuelser lige saa vel som enhver anden. Jeg tror, at vi her hjemme ere inde paa den rette Vej, i det mindste har jeg hos Embedsmænd i de Kredse, jeg omgaas, observeret et betydeligt Omslag i saa Henseende. Der er jo om Forslaget i det væsentlige sagt, hvad der kan siges, og jeg skal derfor blot anbefale, at man tager dette Spørgsmaal op til alvorlig Overvejelse, uden Hensyn til Toldloven eller vore Skatteforhold i det hele. Jeg maatte maaske dog endnu gøre en Bemærkning, som ogsaa er foranlediget af en Udtalelse, der er falden. Arbejderne paa Toldboden have stræbt efter og ogsaa opnaaet at faa 3 Kr. i Dagløn, altsaa mere, end de daarligst lønnede Medhjælpere have. Det er nu min Overbevisning, at der er ikke en eneste af disse Toldbodarbejdere, der ikke med Glæde vilde se, at Toldmedhjælperne og de andre Toldembedsmænd, hvorom der her er Tale, faa deres Løn forbedret.